

55. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem krakowskiem na rok 1884. – Lwów : Nakł. Galic. c.k. Namiestnictwa, 1884. – 837 s.
56. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem krakowskiem na rok 1885. – Lwów : Nakł. Galic. c.k. Namiestnictwa, 1885. – 842 s.
57. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem krakowskiem na rok 1886. – Lwów : Nakł. Galic. c.k. Namiestnictwa, 1886. – 852 s.
58. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem krakowskiem na rok 1887. – Lwów : Nakł. Galic. c.k. Namiestnictwa, 1887. – 854 s.
59. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem krakowskiem na rok 1888. – Lwów : Nakł. Galic. c.k. Namiestnictwa, 1888. – 857 s.
60. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem krakowskiem na rok 1898. – Lwów : Nakł. Galic. c.k. Namiestnictwa, 1898. – 1016 s.
61. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem krakowskiem na rok 1899. – Lwów : Nakł. Galic. c.k. Namiestnictwa, 1899. – 1135 s.
62. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem krakowskiem na rok 1905. – Lwów : Nakł. Galic. c.k. Namiestnictwa, 1905. – 1291 s.
63. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem krakowskiem na rok 1906. – Lwów : Nakł. Galic. c.k. Namiestnictwa, 1906. – 1329 s.
64. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem krakowskiem na rok 1907. – Lwów : Nakł. Galic. c.k. Namiestnictwa, 1907. – 1312 s.
65. Zbiór ustaw i najwazniejszych rozporzadzen w sprawie szkolnictwa ludowego obejmujące ustawy szkolne z dnia 2 lutego 1885. – Lwów, 1885. – 89 s.

УДК 94(477)“1945-1952”

*Василь ІЛЬНИЦЬКИЙ,
м. Дрогобич*

ДО ПРОБЛЕМИ ЧИСЕЛЬНОСТІ ПІДПІЛЛЯ У ДРОГОБИЦЬКІЙ ОКРУЗІ ОУН (1945 – 1952)

У статті вперше на основі аналізу раніше недоступних архівних матеріалів досліджується одне із найскладніших питань – чисельність підпілля. Показано динаміку у зміні кількості українських націоналістів. Автором доведено, що з роками чисельність підпілля поступово зменшується.

Ключові слова: чисельність, Дрогобицька округа ОУН, підпілля, націоналісти, референтура.

Ilnytskyi V. The problem number underground in Drohobych district OUN (1945 – 1952). The paper based on analysis of previously unavailable archival material examined one of the toughest issues - the size of the underground. Shown to change the dynamics of Ukrainian Nationalists. The author proved that the number of years underground gradually decreases.

Key words: number, Drohobych vicinity OUN underground, Nationalists.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день важливою залишається проблема об'єктивного, неупередженого висвітлення діяльності українських партизанських і підпільних формацій, що діяли в роки Другої світової війни та після її закінчення. Повноцінне дослідження діяльності будь-якої адміністративно-територіальної одиниці підпілля неможливе без з'ясування її кількісного складу. Чисельність націоналістів дозволяє нам простежити масштаби діяльності, а простеживши динаміку зменшення повстанців дозволяє робити висновки про ефективність діяльності.

Аналіз досліджень. Праці в яких висвітлені питання чисельності підпілля Дрогобицької округи ОУН відсутні. Звичайно окремі чисельні показники підпілля Дрогобицької округи знайшли своє вивчення в узагальнюючих працях з історії українського визвольного руху дослідників І. Біласа [1], А. Кентія [27; 28], Ю. Киричука [29; 30], С. Макарчука [33], А. Русначенка [35]. Саме тому **метою статті** є на основі невідомих та маловідомих документів з'ясувати трансформації чисельності підпілля у Дрогобицькій округі ОУН (1945–1952 рр.).

Виклад основного матеріалу. Радянізація у Дрогобицькій області УРСР форсованими темпами здійснювалася традиційними для сталінського тоталітаризму командно-адміністративними методами, при чому повністю ігноруючи суспільно-економічні та духовно-культурні особливості регіону. Звичайно, що така ситуація викликала всенародний опір. У боротьбі проти встановлення сталінського режиму брали участь представники усіх верств населення. Учасники руху Опору вважали радянську владу зовнішнім агресором, окупантом. Важливо зазначити, що, на думку Д. Веденеєва та О. Лисенка, з позицій міжнародного гуманітарного права збройний конфлікт між радянським режимом та боротьбою за УССД під політичним керівництвом ОУН(б) поєднував риси національно-визвольного руху і громадянської війни [2, 55]. Радянська влада постійно відчувала вороже ставлення населення, а секретар Дрогобицького обкому партії С. Олексенко у доповідній записці (ще за лютий 1945 р.) в ЦК КП(б)У зазначив: «Бандити кріпко зв'язані з народом» [29, 143; 30, 193]. Згідно з міжнародним гуманітарним правом український визвольний рух діяв у межах цих норм, водночас здійснював й окремі факти їх порушення. Основоположним критерієм правової оцінки визвольного руху є те, що він виступав з окресленою політичною метою – відновлення суверенітету і територіальної цілісності Української держави.

Важливим і водночас складним є питання кількісного складу підпілля у Дрогобицькій округі, оскільки підпільна інформація відсутня,

а офіційні дані радянських органів, по-перше, стосуються цілої області (з 26 районів якої до округи входило лише 15), по-друге, – не є достовірними. Дослідник історії визвольного руху Л. Шанковський, посилаючись на підпільні звіти, писав про наявність на липень 1944 р. у Дрогобицькій області ОУН понад 200 станиць ОУН, які об'єднували 3 240 озброєних членів ОУН (не рахуючи бійців у вишкільних сотнях УПА) [37, 202], а на початок 1945 р., стверджував автор, в області нараховувалося 75 самооборонних кущових відділів(далі – СКВ) [4, 425]. Якщо припустити, що у СКВ у середньому було 30 бійців, то лише в цих структурах нараховувалося 2 250 осіб. Для боротьби проти визвольного руху партійне керівництво області вимагало якомога більше надіслати військ для «остаточного» придушення визвольного руху, аргументуючи своє прохання тим, що за кількістю підпілля Дрогобицька область УРСР стоїть на першому місці серед західних областей України, а для підтвердження приводили такі аргументи: «У Дрогобицькій області 70 груп, Станіславській – 63 або 65 груп, Тернопільській – близько 45–47, Львівській – ще менше» [23, 35]. Водночас партійні документи, які датуються 5 січня 1945 р., містять інформацію про існування Дрогобицького обласного проводу ОУН, 3 окружних, а також 12 повітових і 25 районних проводів, в яких нараховувалося 2 000 членів [16, 14].

Документи Дрогобицького обласного комітету КП(б)У та репресивно-каральних органів наводять показники кількісного складу націоналістичних організацій. Так, у Дрогобицькій області УРСР станом на 20 січня 1945 р. на оперативному обліку перебувало 90 бойових груп з 4 158 учасниками у них [17, 119], на 15 березня (саме в цей день планувалося завершити розгром українських націоналістичних формувань) залишалось – 69/1 384[17, 68; 34, 377; 36, 253], на 20 липня 1945 р. – 31/725 і 569 одинаків [22, 124], 25 вересня 1945 р. – 50/957 [19, 127], 1 грудня 1945 р. – 65/935 та 393 бійців-одинаків [20, 6зв.], 31 грудня 1945 р. – 59/753 [20, 110зв, 169; 18, 90], 1 січня 1946 р. – 59/753 [23, 83; 24, 1–2], 25 лютого 1946 р. – 43/358 [36, 457], 5 березня 1946 р. – 35/289 [36, 471]. На 1 липня 1946 р. на обліку перебувало 62 антирадянські організації з загальною кількістю учасників у них 543 особи, бійців-одинаків – 345 осіб [5, 113]. А вже станом на 1 січня 1947 р. на обліку перебувало 20 повстанських груп з 252 учасниками і 58 оунівських проводів з 457 учасниками. Всього – 78 груп з 709 учасниками [5, 285; 26, 8]. Динаміку зменшення або збільшення підпілля продовжують давати документи Дрогобицького обласного КП(б)У. Так, на 7 березня 1947 р. у області діяло 78 оунівських проводів з 603 учасниками [26, 105]. Вже 9 квітня 1947 р. партійці звітували, що на обліку перебувало 61/548 [26,

188], а 1 вересня 1947 р. чекісти мали інформацію про 199 груп з 1 370 учасниками в них, крім того, 141 особа діяла самостійно [25, 7].

Простежити наявність підпілля дозволяють матеріали репресивно-каральних органів. Одразу ж відзначимо, що вони точніші порівняно з партійними, оскільки склалися для власного керівництва, яке хотіло знати реальну ситуацію. Відповідно до них, на 1 січня 1948 р. кількість націоналістів в області становила 176 груп, в яких перебувало 1 080 осіб, 1 лютого 1948 р. відповідно – 191/1 103, 1 квітня 1948 р. – 179/1 067, 1 жовтня 1948 р. – 213/1 311, 1 грудня 1948 р. – 210/1 184, 1 січня 1949 р. емведисти обліковували: 217 націоналістичних організацій, у яких перебувало 1 135 учасників, а вже 1 червня 1949 р. у області обліковувалося 768 підпільників, 1 вересня 1949 р. – 729 [9, 107; 10, 131; 13, 20, 23, 130, 323, 385]. 1 січня 1950 р. на обліку перебувало 647 підпільників [15, 2]. Хоча у цей часу підпілля масово не приймали нових членів, проте у Дрогобицькій області УРСР за час з 1 січня 1950 р. по 15 квітня 1951 р. на нелегальне становище перейшли і діяли із зброєю в руках як підпільники 36 осіб, серед них: у 1950 р. – 31, 1951 р. – 5 [12, 196]. 1 січня 1951 р. репресивно-каральні органи звітували про 284 підпільники [15, 2]. На 9 грудня 1951 р. на території Дрогобицької області діяло 117 підпільників [7, 219].

Ситуація з підпіллям на 1 січня 1952 р. характеризувалася наявністю 111 підпільників. З-поміж них: окружний провід – 1, в ньому учасників – 2, надрайонні відповідно – 4/17, районні – 13/39, боївок – 16/36 та 17 бійців-одинаків [6, 14]. Станом на 17 квітня 1952 р. у Дрогобицькій області був 91 підпільник [31, 457], вже 17 червня 1952 р. емгесті звітували, що в області 10 районів повністю «очищені» від націоналістів, проте в 15 районах було ще 67 підпільників [32, 433–434]. 12 листопада 1952 р. повністю ліквідували: окружний провід, Самбірський і Турківський надрайонні, 13 районних і 10 кущових провідів [8, 192]. Тобто, Дрогобицька округа ОУН практично перестала існувати. Інформація про перебіг боротьби, датована 1 січня 1953 р., говорила про 14 підпільників, а також про 2 загиблих та 4 заарештованих [15, 2]. Інша «Довідка про заходи, здійснені УМГБ Дрогобицької області у боротьбі з підпіллям ОУН відповідно до постанови ЦК КП(б)України від 9 травня 1952 р. і ЦК ВКП(б) від 28 червня 1952 року» станом на 1 січня 1953 р. називає 14 підпільників [14, 4]. У цьому ж документі зазначається, що із 25 районів області повністю «очищені» від підпілля 19 районів і м. Борислав [14, 5].

Довідка станом на 9 червня 1953 р. на території Дрогобицької області говорить про діяльність 10 підпільників [14, 56]. А вже на 1 серпня

1953 р. у Дрогобицькій області УРСР на обліку перебувало 9 озброєних осіб [11, 65]. 1 січня 1955 р. чекісти звітували про наявність у Дрогобицькій області на оперативному обліку 3 груп з 7 особами [3, 110]. Згідно з даними Комітету державної безпеки при Раді Міністрів УРСР, станом на 1 травня 1955 р. органами розшукувалося 50 озброєних «націоналістичних бандитів», у тому числі у Дрогобицькій – 7. Поряд із цим органи КДБ розшукували 475 «оунівських нелегалів». Велика кількість «нелегалів» припадала на Дрогобицьку область – 104 особи. У 1954–1955 рр. ними було здійснено 14 акцій, у тому числі 8 терористичних актів [32, 480; 34, 529–530]. Вже після XX з'їзду КПРС і початку процесу десталінізації чи не останні націоналісти виходили з лісів лише у Дрогобицькій області, з січня по липень 1956 р. було ліквідовано 112 підпільників, здобуто 478 одиниць зброї [29, 269; 32, 549]. Органи КДБ було зобов'язано повністю ліквідувати залишки ОУН.

Проте діяльність окремих підпільників, перебування у криївках відокремлених осіб, поширення листівок не дозволяють говорити про наявність організованого руху опору в Дрогобицькій окрузі. Наприклад, у листопаді-грудні 1952 р. в Ходорівському районі діяла група Івана Лисака-«Стефка», до складу якої входило 3 особи [11, 82]. Крім того, з ними переховувався референт СБ Новострілищанського районного проводу Йосиф Мигович-«Ігор». У зв'язку з ліквідацією проводів дана група підпорядковувалася і діяла під керівництвом провідника Рогатинського надрайонного проводу ОУН «Шувара» [11, 83].

Окремо варто сказати про підпільників-одинаків. Так, за період з 1 січня 1950 р. по 1 квітня 1951 р. кількість підпільників-одинаків у області коливалася від 20 до 30. Ця категорія в основному утворилася у результаті розгрому органами МДБ низки проводів [12, 197]. Так, у результаті чекістсько-військових операцій, проведених у березні-квітні 1950 р. в Стрийському районі, були ліквідовані надрайонні і районні проводи, більшість груп в результаті чого повністю була паралізована в районі діяльність підпілля. Навіть референт СБ районного проводу Іван Моздир-«Неполадний», який залишився неліквідованим, переховувався самостійно [12, 198]. У деяких селах число одинаків сягало 30 %. Про ситуацію, яка склалася з підпіллям у Дрогобицькій окрузі, пише у листі новопризначений провідник Дрогобицького окружного проводу ОУН Ярослав Косарчин-«Байрак» до провідника Карпатського крайового проводу ОУН Степана Слободяна-«Єфрема» від 1 серпня 1950 р.: «Територія піддавалася репресіям дійсно більше, ніж усі інші, відомі мені території. Таких великих за кількістю гарнізонів, як тут, я ще не зустрічав. Кількість оперуповноважених і опергруп також велика. Велика

активність агентури. Частина стрибків (а їх тут багато), комсомольців, сільських активістів – вступає у безпосередню боротьбу з нами і населенням. ... Точний облік кадрів ще не можна було зробити, оскільки протягом 11 місяців не було зв'язку з ІІІ (Турківським надрайонним проводом – В. І.). Можна припустити, що за останній рік загинуло до 50 % всіх керівних кадрів і близько 60 % усіх разом. Ліпше всіх зберіг себе І (Дрогобицький надрайон – В. І.), гірше за усіх – ІІ (Самбірський – В. І.) і ІV (Стрийський – В. І.). Навіть ті, яким вдалося залишитися живими, на даний час ще не зв'язалися із своїми керівниками і підлеглими. В окремих випадках відсутність зв'язку призвело до виникнення безпорядків і створення груп, які не знаходяться у нашому підпорядкуванні...» [12, 229–230]. «Для ліпшої орієнтації направляю Вам кількісний стан кадрів, у цілому – 24, який у 10–30 разів менший від числа, яке я Вам направляв останній раз з території 23» [12, 231]. Особливо важливим у цитаті є останнє речення. Ярослав Косарчин до часу переведення його у Дрогобицьку округу очолював Калуську, тому його лист ґрунтується на порівнянні. Отже, пишучи про кількісний стан кадрів в Дрогобицькій окрузі, він зазначав, що остання у 10–30 разів менша від Калуської (за кількістю підпільників) [12, 231].

Говорити точно про кількісні характеристики підпілля у тому чи іншому районі доволі важко, оскільки зрідка можна віднайти підпільні документи, що говорили б про це. Якщо такі документи є, то вони фрагментарні і не дозволяють побачити цілісної картини. Про чисельність підпілля у Стрийському районі на 1 січня 1946 р. довідуємося із звіту, відповідно до якого у підпіллі перебувало 200 осіб. Серед них жінок – 7 осіб, чоловіків – 33, кандидатів – 41, симпатиків – 119. Водночас у цьому документі, підписаному Іваном Шукаткою-«Сомком», зазначається, що до 1 травня 1945 р. загинуло 32 особи, заарештовано – 130, з них жінок – 86, розстріляних ворогом під час бою – 10 осіб, покінчили життя самогубством – 15, захоплені під час бою – 42. Від 1 травня 1945 до 25 грудня 1945 р. переведено у симпатики в результаті неактивності – 119 осіб [21, 166]. За час від 1 травня 1945 до 1 січня 1946 р. загинуло 55 осіб. У Стрийському районі на 25 грудня 1945 р. було 200 членів, у т.ч. 30 осіб зі стажем діяльності до 1939 р., 68 – від 1939 до 1941 рр. і 102 особи з організаційним стажем від 1941 до 1944 рр. [21, 166зв.].

Зіставляючи фрагментарні дані ОУН та репресивно-каральних органів, можемо зробити підрахунки чисельності підпілля у Дрогобицькій окрузі ОУН. Відповідно до них, у 1945 р. в окрузі нараховувалося близько 3 000 дійсних членів. Після «великої блокади», у результаті якої підпілля було завдано найпотужнішого удару, їхня чисельність змен-

шилася більше ніж наполовину, тобто кількісний склад становив понад 1 000 підпілляників. З кожним наступним роком мала місце тенденція до зменшення чисельності націоналістів у Дрогобицькій окрузі. Оскільки у підпілля практично нікого не приймали, то відповідно не відбувалося кадрового поповнення. Характерною особливістю Дрогобицької округи ОУН було те, що влітку 1947 р. на її територію з Польщі перейшло три сотні націоналістів. Це було суттєвим поповненням чисельності місцевого підпілля. Уже наприкінці 1940-х рр. склад округи формували декілька сотень оунівців. Соціальну базу руху Опору становили представники усіх верств населення.

Висновки. Отже, загальну чисельність націоналістів у Дрогобицькій окрузі ОУН встановити важко. Документи із середовища підпілля, які би повноцінно характеризували кількісні показники підпілляників, відсутні. Окремі фрагментарні, розрізнені дані не дозволяють побачити цілісної картини. Натомість матеріали партійних та репресивно-каральних органів дають нам певну можливість. Проте інформація партійних органів в багатьох випадках не відповідає дійсності. Порівняно з нею матеріали репресивно-каральних органів дають точнішу інформацію. Шляхом зіставлення нам вдалося встановити, що, починаючи із 1945 р., чисельність підпілля мала тенденцію зменшуватися. Найбільших втрат підпілля зазнало під час «великої блокади», у той час його чисельність скоротилася практично наполовину. Уже наприкінці 1940-х рр. кількість підпілляників становила декілька сотень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917 – 1953. Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз / І. Білас. У двох книгах. Книга перша. – К. : Либідь – Військо України, 1994. – 432 с.
2. Веденеев Д. Військово-політична діяльність ОУН та УПА у світлі міжнародного гуманітарного права / Д. Веденеев, О. Лисенко // Український історичний журнал. – 2007. – № 3 (474). – Травень–червень. – С. 46–66.
3. Внутренние войска в борьбе с буржуазным националистическим подпольем на заключительном этапе Великой Отечественной войны и в первые послевоенные годы / [составители : В. Некрасов, В. Кривец, М. Горбов, С. Штутман]. – М. : ГУВВ, 1986. – 319 с.
4. Гаврилюк М. Збройна боротьба УПА на теренах Дрогобищини / М. Гаврилюк // Дрогобищина – земля Івана Франка. – Дрогобич, 1997. – Том 4. – С. 421–436.
5. Галузевий державний архів Служби безпеки України (далі – ГДА СБУ). – Ф. 2 ББ. – Оп. 56. – Спр. 4. – Т. 3. – 355 арк.
6. ГДА СБУ. – Ф. 2 ББ. – Оп. 99. – Спр. 2. – Т. 2. – 337 арк.
7. ГДА СБУ. – Ф. 2 ББ. – Оп. 99. – Спр. 2. – Т. 4. – 424 арк.

8. ГДА СБУ. – Ф. 2 ББ. – Оп. 99. – Спр. 2. – Т. 6. – 234 арк.
9. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 59. – Спр. 1. – Т. 2. – 275 арк.
10. ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 75. – 319 арк.
11. ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 87. – 305 арк.
12. ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 95. – 319 арк.
13. ГДА СБУ. – Ф. 71. – Оп. 6. – Спр. 180. – 398 арк.
14. ГДА СБУ. – Ф. 71. – Оп. 6. – Спр. 314. – 175 арк.
15. ГДА СБУ. – Ф. 71. – Оп. 6. – Спр. 321. – 194 арк.
16. Держаний архів Львівської області (далі – ДАЛО). – Ф. П-5001. – Оп. 6. – Спр. 46. – 340 арк.
17. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 6. – Спр. 49. – 261 арк.
18. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 6. – Спр. 51. – 178 арк.
19. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 6. – Спр. 58. – 386 арк.
20. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 6. – Спр. 60. – 174 арк.
21. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 7. – Спр. 218. – 182 арк.
22. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 7. – Спр. 219. – 181 арк.
23. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 7. – Спр. 220. – 161 арк.
24. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 7. – Спр. 221. – 79 арк.
25. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 8. – Спр. 261. – 58 арк.
26. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 8. – Спр. 264. – 333 арк.
27. Кентій А.В. Нарис боротьби ОУН-УПА в Україні (1946 – 1956 рр.) / А.В. Кентій. – К. : Інститут історії України НАН України, 1999. – 111 с.
28. Кентій А.В. Українська повстанська армія в 1944 – 1945 рр. / А.В. Кентій. – К. : Інститут історії України НАН України, 1999. – 220 с.
29. Киричук Ю. Нариси з історії українського національно-визвольного руху 40 – 50-х років ХХ століття / Ю. Киричук. – Львів : ЛДУ імені Івана Франка, 2000. – 304 с.
30. Киричук Ю. Український національний рух 40–50-х років ХХ століття: ідеологія та практика / Ю. Киричук. – Львів : Добра справа, 2003. – 464 с.
31. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 3 : Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля : директивні документи ЦК Компартії України. 1943–1959 [упоряд. О. Вовк, І. Павленко, Ю. Черченко]. – Київ ; Торонто : [б.в.], 2001. – 650 с.
32. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 7 : Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля : інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС-МВС, МДБ-КДБ (1943–1959) [упоряд. М. Деркач, А. Кентій, В. Лозицький, І. Павленко]. Книга четверта : 1949–1959. – Київ ; Торонто : [б.в.], 2003. – 716 с.
33. Макарчук С. Радянські методи боротьби з ОУН і УПА. 1944–1945 рр. / С. Макарчук // Українська Повстанська Армія у боротьбі проти тоталітарних режимів [гол. ред. кол. Ярослав Ісаєвич, упоряд. і відп. ред. Юрій Сливка] (Україна : культурна спадщина, національна свідомість, державність, 11 / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України). – Львів, 2004. – С. 210–223.
34. Організація Українських Націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси. – К. : Інститут історії України НАН України, 2005. – 496 с.

35. Русначенко А. М. Народ збурений: Національно-визвольний рух в Україні й національні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії у 1940–50-х роках / А.М. Русначенко. – К. : Університетське видавництво «Пульсари», 2002. – 519 с.

36. Сергійчук В. ОУН–УПА в роки війни. Нові документи і матеріали / В. Сергійчук. – К. : Дніпро, 1996. – 496 с.

37. Шанковський Л. УПА на Стрийщині / Л. Шанковський // Стрийщина. Історико-мемуарний збірник Стрийщини, Скільщини, Болехівщини, Долинщини, Рожнівщини, Журавенщини, Жидачівщини і Миколаївщини.– Нью-Йорк ; Торонто ; Париж ; Сідней, 1990. – Том I. – С. 193–218.

УДК 94(477)“17”

*Володимир КІСІЛЬ,
м. Дрогобич*

**ПИСЕМНІ ПАМ'ЯТКИ НА СТОРІНКАХ
«СВОДНОЙ ГАЛИЧСКО-РУССКОЙ ЛИТОПИСИ
СЪ 1700 ДО КОНЦА АВГУСТА 1772 ГОДА. ЧАСТЬ I.»
А. ПЕТРУШЕВИЧА**

У статті розглянуто різні види писемних пам'яток, надрукованих А. Петрушевичем у I-му томі «Сводной Галичско-Русской летописи». Показано їхню структуру, особливості, місцезнаходження та інформативний потенціал.

***Ключові слова:** писемна пам'ятка, актовий документ, літопис, рукопис.*

Kisil V. Writing sights on pages of «Svodnaya Halycko-Russkaya letopys from 1700 till the end of August 1772 years. Part I.» by A. Petrushevych.

In this article different types of writing sights were issued, which were published by Anton Petrushevych in this volume of «Svodnaya Halycko-Russkaya letopys». Their structure, peculiarities, location and the informing potential are shown.

***Key words:** writing sight, act document, chronicle, manuscript.*

Постановка проблеми. Антон Степанович Петрушевич – відомий представник Галицької історіографії другої половини ХІХ – початку ХХ століття, який не будучи академічним вченим зробив значний внесок в розвиток історії, археології, етнографії, мовознавства та ряду інших суміжних дисциплін [3, 446–448]. Пошук, вивчення та публікація писемних пам'яток були чи не головним аспектом діяльності А. Петрушевича як джерелознавця та археографа. Серед його, досить різноманітної за тематикою наукової спадщини, найбільш відомою є «Сводная Галичско-Русская летопись». За життя автора вийшли друком шість її томів, які охоплюють період 1600 – 1800 рр.